

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

6 februari 2024

ADVIES 2024-10

Met betrekking tot de weigering om toegang tot een aantal beslissingen van een gemeente

(CTB/2024/08)

Sleutelwoorden : Gemeente Lochristi – Bevoegdheid van de CTB

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per brief van 20 juli 2023 en 2 augustus 2023 verzoekt X aan de Gemeente Lochristi:

“Eind 2020 heeft de gemeente een aantal beslissingen genomen. Er is beslist om niet binnen de gestelde termijn van 45 dagen in te gaan op mijn rechtmatige vraag voor een overeenkomst. Vervolgens is er beslist om in de plaats een advocaat op mij af te sturen. Dergelijke bestuurlijke beslissingen moeten indertijd terdege gemotiveerd zijn geweest op basis van steekhoudende juridische argumenten. Deze argumenten moeten van die aard geweest zijn dat een advocaat oordeelde dat tussenkomst verantwoord was. Er is ook beslist om mij, in weerwil van de verplichting, niets mee te delen over deze argumentatie, wel wetende dat op die manier een kafkaïaanse bedreiging werd gecreëerd. Mij beroepend op mijn fundamentele rechten eis ik nu dat de gemeente mij onmiddellijk de gefundeerde argumentatie overmaakt waarop zij deze bestuurlijke beslissingen heeft gebaseerd. Deze argumentatie moet de facto pasklaar voorhanden zijn, dus kan zij per kerende verstrekt worden.”

1.2. Per brief van 12 januari 2024 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan de Gemeente Lochristi met vraag om volgende stukken:

*“1) De beslissing om de door mij gevraagde overeenkomst voor de ontkoppelingswerken van de riolering te weigeren.
2) De beslissing om niet in te gaan op mijn vraag voor een schikking rond de schadekwestie.
3) De beslissing om, zonder enige kennisgeving vooraf, een advocaat op mij af te sturen, terwijl deze advocaat niet zou meedelen waarom en voor welke materie hij optrad.
4) De beslissing om voor al mijn vragen voortaan de bestuurlijke informatieverplichting te negeren. In het bijzonder dat mij niets zou worden meegedeeld over waarom de gemeente een advocaat inschakelde, wat er mij ten laste werd gelegd, waarom men mijn vragen niet wil beantwoorden.”*

1.3. Per e-mail van diezelfde datum richt de aanvrager tevens een verzoek om advies aan de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Overheidsinformatie, Afdeling Openbaarheid van Bestuur (hierna: “de Commissie”).

2. Betreffende de ontvankelijkheid van de vraag om advies

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten (hierna: “de wet van 12 november 1997”) door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de administratieve overheid en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

3. Betreffende de grond van de zaak

Nog los van het feit dat de opgevraagde informatie in het verzoek om heroverweging en advies d.d. 12 januari 2024 niet slaat op de informatie in het oorspronkelijk verzoek d.d. 20 juli 2023 en 2 augustus 2023 en nog los van het feit dat de oorspronkelijke vraag niet noodzakelijkerwijze de toegang tot een bestaand document lijkt te betreffen, wijst de Commissie er ook op dat zij *in casu* niet bevoegd is om het verzoek van de aanvrager te onderzoeken.

Artikel 32 van de Grondwet bevat een bevoegdheidsverdelende regel. Deze houdt in dat elke wetgever bevoegd is om op algemene wijze de openbaarheid van bestuur te regelen met betrekking tot zijn eigen diensten en instanties. Daarnaast komt het aan elke wetgever toe om de uitzonderingsgronden te bepalen in het kader van zijn materiële bevoegdheid die geldig zijn voor alle administratieve overheden. De enige beperking aan deze bevoegdheid is deze die inhoudt dat de weigeringsgronden verband houden met de materiële bevoegdheid van de betrokken overheid. Er hoeft dus geen ander verband te bestaan tussen het bestuursdocument waarop de uitzonderingsgrond betrekking heeft en de autoriteit die deze heeft vastgesteld dan het nadeel dat de openbaarmaking van informatie in het document kan veroorzaken aan de belangen van die overheid (RvSt, advies nr. L.38.943/2/V, 5 september 2005, *Parl.St.* Waals Parlement, 2005-2006, nr. 309/1, pp. 20-21 en RvSt, advies nr. 39.823/3, *Parl.St.* Kamer, 2005-2006, nr. 51.2511/001, pp. 64-65).

De federale wetgever heeft zijn bevoegdheid om de openbaarheid van bestuur te reglementeren geconcretiseerd in de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”) en in de wet van 12 november 1997. De eerste wet is van toepassing op de federale administratieve overheden en op alle administratieve overheden met betrekking tot de uitzonderingsgronden vermeld in artikel 6, §§ 1 en 2, van deze wet in de mate dat ze betrekking hebben op federale aangelegenheden. De wet van 12 november 1997 is van toepassing op de provinciale en gemeentelijke administratieve overheden. Dit laatste is evenwel slechts het geval voor zover de federale wetgever bevoegd is om deze instanties te organiseren.

Sinds de bijzondere wet van 13 juli 2001 betreffende de overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen stelt artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 betreffende institutionele hervormingen dat de gewesten in principe bevoegd zijn voor "de samenstelling, organisatie, competentie en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen" en dus voor de bepaling van de rechtsregels die van toepassing zijn op een verzoek om toegang tot bestuursdocumenten dat wordt ingediend bij een provinciebestuur of gemeentelijk bestuur.

De federale wetgever heeft zijn bevoegdheden slechts behouden voor zover de bevoegdheden voor de organisatie en werking van de provincies en gemeenten niet zijn overgedragen aan de gewesten overeenkomstig artikel 6 § 1. VIII van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

De voorliggende vraag om toegang tot bestuursdocumenten heeft geen betrekking op een materie die de federale wetgever heeft behouden. De Commissie is bijgevolg niet bevoegd om de vraag te onderzoeken.

Brussel, 6 februari 2024

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter